

Etablering af roer til foder og bioenergi

I år ser det ud til at blive tidligt forår, og dermed er der gode muligheder for tidlig og rettidig etablering af roer til foder og bioenergi. Promilleafgiftsfonden for landbrug

Tidlig etablering af roerne i et prima såbed og en effektiv ukrudtsbekæmpelse, evt. kombineret med en strategi mod sandflugt på vindudsatte arealer, er målet.

I de seneste år har der igen været en stigende interesse for at dyrke roer. En af grundene er, at roer er den afgrøde, der har det største udbyttepotentiale under danske forhold. For det andet er roer et godt supplement til foderproduktionen i de områder af Danmark, hvor dyrkning af majs er vanskelig pga. af et køligere klima, og for det tredje er der stor interesse for at dyrke roer til biogas.

[Video: Såning af roer på sandjord](#)

Etableringstidspunkt

Roerne skal sås, så snart jorden er tjenlig, og roesåningen bør have første prioritet, da roerne kvitterer med et større udbytte for en lang vækstperiode. Rettidig såning, mens der endnu er fugt i jorden, er med til at sikre en ensartet fremspiring, en god struktur i overfladen, som senere kan være med til at begrænse jordfygning.

Såbedet

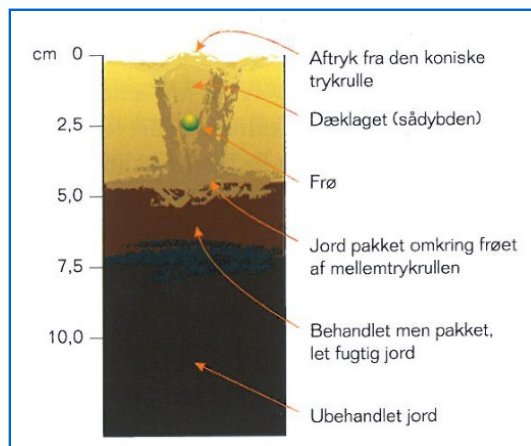
Det er vigtigt, at der er fokus på tilberedningen af såbedet og især på opharvningen før såning.

Harven skal indstilles rigtigt, så harvedybden er korrekt. En harve med mange små tænder og god dybdestyring giver den bedste opharvning.

Efter den første opharvning skal såbedet være jævnt og bearbejdet i max. 10 cm dybde. Harv roligt så jordens krummestruktur bevares. Det giver den hurtigste og mest ensartede fremspiring, og kan være med til at begrænse sandflugt.

Det er vigtigt at såbedet er jævnt, og det øverste jordlag rimeligt fast, da det forøger frøets og senere kimplantens mulighed for at optage fugt fra jorden.

Det endelige såbed skal være jævnt og pakket i 0 til 5 cm dybde, og må ikke være "smadret". Forsøg at bevare krummestrukturen, også på sandjord. (se nedestående skitse).

På lerjord kan jordoverfladen slemme til, inden roerne kommer op, hvis der kommer betydelige mængder nedbør, og det kommer hurtigt. Sker dette, bør man straks, inden jorden bliver alt for tør, sørge for, at skorpen brydes evt. med en let rensning.

Såning

Sådybden skal være 2,0-2,5 cm. Frøet skal altid placeres 0,5 -1 cm nede i den fugtige jord på en fast bund, så vandoptagelsen sikres. Du kan ikke være sikker på, at der kommer regn lige efter såning, og er jorden blevet lidt for tør i overfladen, øges sådybden 1-2 cm, så frøets kontakt med fugt sikres. Sådybden måles fra jordoverfladen i trykrullesporet til frøet.

Plantetallet

Der udsås ca. 100.000 frø pr. ha. Det ideelle plantetal efter fuld fremspiring er 85.000-90.000 planter pr. ha. Under normale forhold sikrer det ca. 85.000 planter pr. ha ved optagning.

Strategi mod sandflugt/jordfygning

1. Først og fremmest, drejer det sig om, at foretage en korrekt såbedstilberedning, hvor der er styr på en ensartet harvedybde. Dvs. ikke for dybt og ikke hurtig harvning, hvor jorden efterlades jævn, og det øverste jordlag rimeligt fast med krummestruktur i overfladen.
2. Der kan indarbejdes 15-20 ton gylle pr. ha i jordoverfladen, men giver risiko for spor i marken.
3. Lav en kombineret strategi for ukrudtsbekæmpelse og forebyggelse af sandflugt.

- 4 til 6 dage før såning af roer klargøres det pløjede areal, og der udsås 30 til 40 kg vårbyg pr. ha med et normalt såsæt til korn på de vind udsatte arealer.
- Der udarbejdes et effektivt sprøjteprogram (sammen med den lokale rådgiver, som kender din bestand af ukrudt).
- 1. ukrudtsbekæmpelse udføres meget tidligt og rettidigt og indeholder Goltix (0,75-1,0 liter pr. ha)
- 2. ukrudtsbekæmpelse falder ca. 5-6 dage efter med et indhold af Goltix (0,75-1,0 liter pr. ha)
- 3. ukrudtsbekæmpelse tilpasset behovet
- 4. ukrudtsbekæmpelsen kan evt. erstattes af en rensning.

Anvendelsen af Goltix i den 1. og 2. ukrudtsbekæmpelse skal være med til at hæmme væksten af vårbyg, ikke dræbe den.

Vårbyggen skal først sprøjtes væk med 0,5 til 0,6 liter Agil efter 3. eller 4. ukrudtsbekæmpelse, når roerne har 5 til 6 blade.

Husk at følge vårbyggens udvikling i vækstperioden og frem til vårbyggen skal sprøjtes bort, da den ikke må begynde at konkurrere med roerne.

Efter sandflugt på roernes 3 - 4 bladstadiet

Ca.14. dage efter 0,5 liter Argil pr. ha.

Gødskning

Kvælstof

For mineraljord uden tilførsel af husdyrgødning i årene forud og med flere års korn som forfrugt, er kvælstofbehovet 160-200 kg N pr. ha, hvor toppen helt eller delvist udnyttes. Hvor der er tilført husdyrgødning i de foregående år, reduceres behovet med 20-30 kg N pr. ha alt efter husdyrgødningsmængde.

Der skal altid være let tilgængeligt kvælstof til rådighed efter roernes fremspiring. Sagt på en anden måde "Roer skal være store, mens de er små, ellers bliver de små, når de skulle have været store".

Fast og flydende gødninger

Derfor kan placering af 25 kg N pr. ha, evt. i form af en flydende NP gødning (18-2) samtidig med såning være med til at fremme en hurtig og ensartet vækst straks efter fremspiring.

Placeringen skal ske med en smal tand (ammoniaktand) 6-7 cm ved siden af så sporet og så dybt, at der altid er fugt mindst 6 cm under frøet.

Ammoniak

- Nedfældning skal ske i 14 cm dybde og på let jord skal jorden trykkes
- Kørsel skal ske relativt langsomt for at sikre dybden, og at nedfældningen bliver ensartet
- Tanden skal ved placering være 10-12 cm fra roerækken og i en dybde på 12-14 cm

Ureaholdige gødninger

Ureaholdige gødninger bør ikke anvendes til roer, med mindre gødningen placeres ved såningen. Placering skal være 7 cm ved siden af rækken og i en dybde, der er 7 cm under frøet.

Ammonium-nitratgødninger

Anvendes en ammonium-nitratgødning bestemmes afstanden til rækken af tandens arbejde. Tanden må ikke påvirke såfuren. Dog skal afstanden altid være mindst 5 cm fra rækken og dybden så stor, at der er fugt dog mindst 6 cm under frøet.

Placeres faste gødninger skal det ske med pneumatisk udstyr. Tanden er ofte bredere end ammoniaktanden, derfor skal afstanden fra såfuren være så stor, at tandens arbejde ikke påvirker såfuren, dog mindst 5 cm. Ellers gælder den samme afstand som ved flydende gødninger. Afstanden afhænger af gødningstypen. Er man i tvivl, så brug 7 cm fra rækken og 8-10 cm dybde, undtagen fl. ammoniak, hvor ovenstående skal følges.

Fosfor, kalium og magnesium

Behovet for fosfor, kalium og magnesium er ved et udbytte på 12-15.000 FEN pr. ha i roden, og hvor toppen udnyttes hel eller delvis følgende: P = 36 kg, K = 240 kg og Mg 28 kg pr. ha.

Svovl

Behovet for svovl er 15-20 kg pr. ha eller ca. 10 pct. af behovet for kvælstof, og behovet dækkes ved normale mængder af husdyrgødning.

Tjekpoint før etablering af roer

Du bør sikre dig:

- At reaktionstallet er på et tilstrækkelig højt niveau. På de lette jordtyper skal pH være over 6,0-6,2, og på lerjord væsentligt højere.
- At der ikke er brugt ukrudtsmidler det foregående år, der kan genere fremspiringen det foregående år.
 - Er der brugt Mustang Forte og Monitor, kan der ikke dyrkes roer.
 - Har der været anvendt Callisto i majs eller midler med Metsulfuron, skal jorden pløjes inden såning af roer.
 - Normalt vil der ikke være problemer med, at der har været brugt op til f.eks. 0,5 tablet Ally ST eller 10 g Ally i foregående afgrøde. Under alle forhold er der mindst risiko ved en god muldjord med pH > 6, god jordbearbejdning (pløjning) og god biologisk aktivitet.
- At gyllen bliver nedfældet med en sortjordnedfælder.

- At stort ukrudt, der ikke bliver ødelagt ved såbedstilberedningen, bliver nedvisnet med glyphosat et par døgn **før** fremspiring af roer.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.